

[Nina Andersen.]

regering imod, men at justitsminister Steincke ikke var helt fremmed for i hvert fald en delvis social indikation, fremgår af en kronik, han skrev i „Social-Demokraten“ den 29. november 1942, hvor han taler om sin kamp for at lempe lovgivningen på dette område i 1936—37, og siger, at i sine bestræbelser for at gøre loven mildere forsøgte han at bevare en rest af den sociale indikation, nemlig hvor det drejede sig om de allerdårligst stillede, i hvilke tilfælde det sociale udvalgs indstilling kunne komme ind i billedet. Denne ventil blev imidlertid, som han siger, skruet til ved forhandlingen med partierne allerede inden forslagets fremsættelse.

Jeg vil også henlede opmærksomheden på bemærkningerne til det da fremsatte lovforslag. Jeg beder om tilladelse til at citere ganske kort fra disse bemærkninger. Efter at der er argumenteret mod den sociale indikation, udtales det i bemærkningerne:

„På den anden side er kommissionens affattelse af begrebet medicinsk indikation efter ministeriets opfattelse for snæver, idet kvindens liv eller helbred meget vel kan være i fare også af andre årsager end egentlig påviselig sygdom, årsager, der både kan være af fysisk og psykisk karakter, f. eks. en kronisk underernæring på grund af nød og elendighed, udslidthed på grund af talrige børnefødsler eller f. eks. voldsom depression, selvmordsforsøg eller andre fortvivlede skridt. Det foreslås derfor at se bort fra social indikation som grundlag for svangerskabsafbrydelse, men at udvide den medicinske indikation, således at det overlades til de nedenfor omhandlede to læger . . .“

— resten behøver jeg ikke at citere. Jeg synes, det heraf tydeligt fremgår, at det, som i dag foreslås som lovens tekst for at bringe klarhed tilveje, var den tydelige intention i 1936. Jeg ønsker endnu en gang at understrege, hvad jeg tidligere har sagt, at indikationen stadig er bundet til en sygelig tilstand hos kvinden.

Ellen Poulsen: Jeg skal ikke forlænge denne debat. Jeg vil blot lade påstand stå mod påstand. Når det så stærkt bliver

fremhævet fra forskellige ordføreres side, at der ikke foreligger tendenser til en udvidelse i den ordlyd, som bestemmelsen om den medicinske indikation nu får, kunne jeg jo næsten få en forbundsfælle i den højtærede justitsminister, idet den højtærede minister netop i sine bemærkninger sagde, at måske tusind illegale svangerskabsafbrydelser nu blev legale, og at ministeren så det som en lykke. Jeg kan heri kun lægge, at ministeren dog mener, at den formulering, loven får nu, betyder en væsentlig udvidelse.

Der blev også spurgt mig, om jeg ikke regnede med, at psykiske sygdomme skulle tages med i betragtning. Jeg regner med, at netop tilfældene med psykiske sygdomme har været stærkt medvirkende til, at der er givet et langt større antal tilladelser til svangerskabsafbrydelse fra mødrehjælpens side, end det tidligere har været tilfældet. Det er gjort op af adskillige af kommissionens medlemmer, det er gjort op af afdøde overlæge Fenger ved Diakonissestiftelsen, at den stærke stigning er sket, efter at man så stærkt har fået psykiaterne ind i billedet. Jeg kan kun slutte mig til det, som det ærede medlem hr. Fibiger sagde her om bibeholdelse af lovens ord. Jeg kan være fuldstændig enig med det ærede medlem frk. Helga Pedersen, som sagde, at man skulle se på loven og lovens ord. Det er netop det, vi har ønsket og fremført her, at man så på loven og lovens ord, og at man også administrerede loven og efterlevede loven, som meningen var, da den blev givet. Derfor vil jeg slutte med at anbefale, at man stemmer for ændringsforslagene nr. 1, 3, 6, 8 og 10 og stemmer imod ændringsforslagene nr. 2, 4 og 5.

Erna Sørensen: Jeg har kun en kort bemærkning til det ærede medlem fru Kirsten Gloerfelt-Tarp, der bebrejdede mig, at jeg nu ved betænkningens afgivelse havde indtaget et andet standpunkt til ændringsforslag nr. 4 til § 1, stk. 1, nr. 4. Dertil må jeg sige, at da vi i kommissionen talte om denne meget vanskelige bestemmelse og om, at denne bestemmelse kun undtagelsesvis skulle tages i brug, henlagde vi afgørelsen til den højtærede justitsminister, men justitsministeren gav sorteper tilbage. Det var jo det, der skete, og det var måske også rigtigt, idet det vakte til ekstra eftertanke